

AB „ORLEN LIETUVA“

PATVIRTINTA

AB „ORLEN Lietuva“

Kokybės, aplinkosaugos ir saugos darbe
direktorius

2025 m. gruodžio 29 d.

įsakymu Nr. TV1(1.2-1)-2025-0481

DARBUOTOJŲ DIRBANČIŲ POTENCIALIAI SPROGIOJE APLINKOJE SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA BDS-42

I SKYRIUS INSTRUKCIJOS TIKSLAS IR TAIKYMAS

1. AB „ORLEN Lietuva“ (toliau – Bendrovė) Darbuotojų, dirbančių potencialiai sprogioje aplinkoje, saugos ir sveikatos instrukcijos BDS-42 (toliau – Instrukcija) tikslas – supažindinti darbuotojus su pavojų nustatymu ir rizikos įvertinimu potencialiai sprogiose aplinkose, bendrosiomis sprogimo prevencijos ir apsaugos priemonėmis bei saugos reikalavimais potencialiai sprogiose aplinkose, siekiant užtikrinant aplinkos ir turto apsaugą bei darbuotojų saugą ir sveikatą.

2. Instrukcijos reikalavimus privalo vykdyti visi Bendrovės darbuotojai ir pagal atitinkamų sutarčių nuostatas, rangovinių organizacijų darbuotojai, dirbantys tose Bendrovės vietose, kuriose gali susidaryti sprogį aplinka.

II SKYRIUS NUORODOS

3. Instrukcija parengta atsižvelgiant į šių teisės aktų bei kitų dokumentų aktualias redakcijas:

3.1 Darbuotojų, dirbančių potencialiai sprogioje aplinkoje, saugos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro;

3.2 Įrangos ir apsaugos sistemų, naudojamų potencialiai sprogioje aplinkoje, techninis reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro;

3.3 Darbo įrenginių naudojimo bendrieji nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrės;

3.4 Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos;

3.5 API rekomenduojamoji praktika 505, rekomenduojamoji praktika, skirta vietų klasifikavimui elektros įrenginiams naftos objektuose, klasifikuojamose kaip I klasė, 0 zona, 1 zona ir 2 zona;

3.6 Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/92/EB dėl būtiniausių darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos reikalavimų, taikomų dirbant potencialiai sprogioje aplinkoje;

3.7 LST EN 60079-10-1 Sprogiosios atmosferos. 10-1 dalis. Zonų klasifikavimas.
Sprogiosios dujų atmosferos;

3.8 LST EN 60079-10-2 Sprogiosios atmosferos. 10-2 dalis. Zonų klasifikavimas. Degių dulkių atmosferos;

3.9 LST EN ISO/IEC 80079-20-1 Medžiagų charakteristikos dujomis ir garams klasifikuoti. Bandymo metodai ir jo duomenys;

3.10 LST EN 1127-1 Sprogiosios atmosferos. Sprogimo prevencija ir apsauga nuo jo. 1 dalis. Pagrindiniai principai ir metodika;

3.11 Naftos perdirbimo įrenginių eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos ūkio ministro.

III SKYRIUS TERMINAI IR APIBRĖŽTYS

4. Instrukcijoje vartojami terminai ir apibrėžtys:

Apatinė sprogumo riba (toliau – **ASR**) – lengvai užsiliepsnojančių medžiagų koncentracija ore, žemiau kurios sprogi aplinka nesusiformuoja. Apatinės sprogumo ribos sąvoka apima apatinės degumo ribos sąvoką, nurodytą 3 straipsnyje išvardintuose standartuose.

Apsaugos nuo sprogimo priemonės yra visos priemonės, kurios apsaugo nuo sprogios aplinkos susidarymo, padeda išvengti sprogios aplinkos užsidegimo arba sumažina sprogimo padarinius.

ATEX (Atmosphere Explosive) – potencialiai sprogų aplinkų ir įrangos klasifikavimo sistema, reglamentuojama ES direktyvomis (94/9EB ir 99/92/EB) ir atitinkamais LR teisės aktais bei standartais.

Dujų temperatūros klasė – dujų, skysčių garų arba skysčių lašelių klasifikacijos vienetas, nustatytas remiantis jų užsidegimo temperatūra.

Dulkių temperatūros klasė – dulkių arba plaušelių klasifikacijos vienetas, nustatytas remiantis jų užsidegimo temperatūra.

Gaisras – degimo procesas, kurio metu išsiskiria šiluma ir degimo produktai, įprastai lydimi dūmų, liepsnos, švytėjimo arba visi kartu.

Įranga – mašinos, aparatai, stacionarūs ar kilnojamieji prietaisai, jų valdymo sudedamosios dalys bei matuokliai, taip pat detektoriai ar prevencinės sistemos, kurie kartu ar atskirai yra skirti gaminti, perduoti, kaupti, matuoti, valdyti bei keisti energiją ir (ar) apdoroti medžiagą ir kurie gali sukelti sprogimą dėl jų pačių uždegimo šaltinių.

Lengvai užsiliepsnojančios medžiagos (dujos, skysčių garai, dulkės ir plaušai) – tai medžiagos, kurios tam tikromis proporcijomis susimaišiusios su oru gali sudaryti sprogia aplinką. Lengvai užsiliepsnojančios medžiagos sąvoka apima degių ir sprogų medžiagų sąvokas, nurodytas 3 straipsnyje išvardintuose standartuose.

Nuotėkio šaltinis – vieta, iš kurios lengvai užsiliepsnojančios medžiagos gali išsiskirti į aplinką, dėl to gali susidaryti sprogi aplinka.

Potencialiai sprogi aplinka (toliau - **PSA**) – aplinka, galinti tapti sprogi dėl vietinių ar eksploatavimo sąlygų. Potencialiai sprogios aplinkos sąvoka apima potencialiai sprogios atmosferos sąvoką, nurodytą 3 straipsnyje išvardintuose standartuose.

Potencialiai sprogų aplinkų planas – tai teritorijos planas, kuriame pateiktas potencialiai sprogų aplinkų išsidėstymas.

Pliūpsnio temperatūra – mažiausia lengvai užsiliepsnojančios medžiagos temperatūra, kuriai esant tam tikromis standarte (EN ISO/IEC 80079-20-1) numatytais sąlygomis iš medžiagos išsiskiriančių dujų ir garų intensyvumas yra toks, kad dujų arba garų ir atmosferos oro mišinys, esant uždegimo šaltiniui, užsidega trumpam, bet nuolat nedega.

Savaiminio užsidegimo temperatūra – tai žemiausia temperatūra, kuriai esant lengvai užsiliepsnojančios medžiagos savaime užsidega (tam nebūtinai uždegimo šaltinis).

Sprogimas – staigi oksidavimosi ir skaidymosi reakcija, sukelianti temperatūros, slėgio arba tuo pat metu jų abiejų padidėjimą.

Sprogi dujų aplinka – normaliomis atmosferos sąlygomis užsiliepsnojančių dujų, skysčių garų arba skysčių lašelių ir oro mišinys, kuriam užsidegus degimas išplinta po visą nesudegusį mišinį.

Sprogi dulkių aplinka – normaliomis atmosferos sąlygomis užsiliepsnojančių dulkių arba plaušelių ir oro mišinys, kuriam užsidegus degimas išplinta po visą nesudegusį mišinį.

Viršutinė sprogumo riba (toliau – **VSR**) – lengvai užsiliepsnojančių medžiagų koncentracija ore, virš kurios sprogi aplinka nebesusiformuoja. Viršutinės sprogumo ribos sąvoka apima viršutinės degumo ribos sąvoką, nurodytą 3 straipsnyje išvardintuose standartuose.

Uždegimo šaltinis – energijos šaltinis, galintis sukelti degimą.

IV SKYRIUS

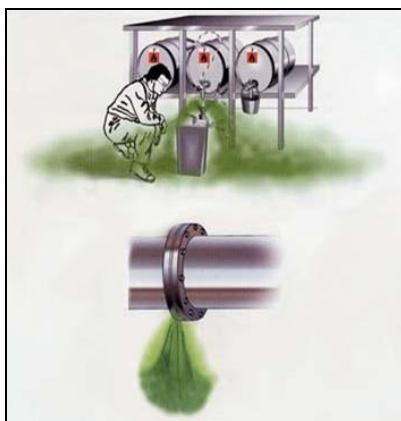
SPROGIMO PAVOJAUS IDENTIFIKAVIMO PRINCIPAI

5. Nuotėkių šaltiniai yra apibūdinami kaip vietos, iš kurių į aplinką gali nutekėti lengvai užsiliepsnojančios medžiagos. Pagal savo dažnumą ir trukmę nuotėkių šaltiniai (1 pav.) skirstomi į:

pastovius (paprastai sukuria 0 zoną);

pirminius (paprastai sukuria 1 zoną);

antrinius (paprastai sukuria 2 zoną).

1 pav. Tipiniai nuotėkių šaltiniai.

6. Būdingų uždegimo šaltinių tipiniai pavyzdžiai (2 ir 3 pav.) yra šie:

6.1. Įkaitę elektros variklių ir kitų įrengimų guoliai;

6.2. Karštų vamzdinių, šilumokaičių, kaitintuvų, siurblių, kompresorių, turbinų paviršiai;

6.3. Elektros ir automatikos įrangos gedimai;

6.4. Mechaninės kilmės kibirkštys, susijusios su konstrukcijos ypatumais (besisukančios, besitrinančios detalės);

6.5. Elektrostatinės iškrovos kibirkštys;

6.6. Diagnostikos, mobiliojo ryšio priemonių baterijų gedimai;

6.7. Cheminės (egzoterminės) reakcijos, savaime užsidegančios medžiagos;

6.8. Transporto priemonės (vidaus degimo varikliai, akumulatoriai, stabdžių būgnai, išmetimo vamzdžiai);

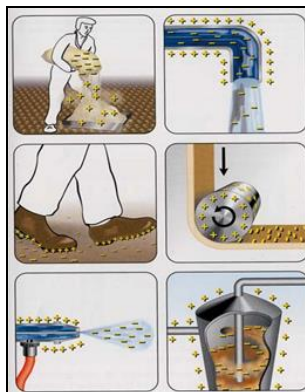
6.9. Remonto įrankiai, suvirinimo įranga;

6.10. Netinkamas (neatsargus) žmogaus elgesys su ugnimi (rūkymas ne tam skirtose vietose, netinkamai naudojami žiebtuvėliai, degtukai, mobilieji telefonai, fotoaparatai ir pan.);

6.11. Gamtos nevaldomi reiškiniai (žaibas, saulės spinduliai stiklo lęšio principu).

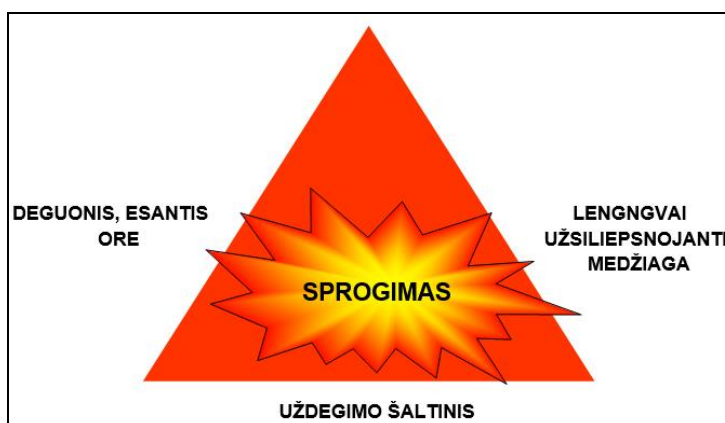
2 pav. Uždegimo šaltinių pavyzdžiai.

3 pav. Elektrostatinės iškvos susidarymas.

7. Sprogimas įvyksta, jeigu mišinyje su oru (t. y. pakankamu kiekiu deguonies) esančios lengvai užsiliepsnojančios medžiagos koncentracija pasiekia apatinę sprogimo ribą (ir neviršija viršutinės sprogimo ribos) bei minėtoje aplinkoje yra uždegimo šaltinis (4 pav.).

8. Sprogimo atveju darbuotojams pavojų kelia nevaldomas liepsnos ir sprogimo bangos poveikis, karščio spinduliavimas, lekiančios nuolaužos, pavojingi reakcijos produktai ir deguonies kiekio aplinkos ore sumažėjimas.

4 pav. Sprogimo trikampis – būtinosios prielaidos sprogimui įvykti.

V SKYRIUS

POTENCIALIAI SPROGIŲ APLINKŲ KLASIFIKAVIMO PRINCIPAI

9. Potencialiai sprogų aplinkų nustatymas reikalingas pavojingų vietų dydžio bei pavojingumo lygiui nustatyti. Potencialiai sprogios aplinkos klasifikuojamos pagal pavojingumą, naudojamas medžiagas ir temperatūros klasę.

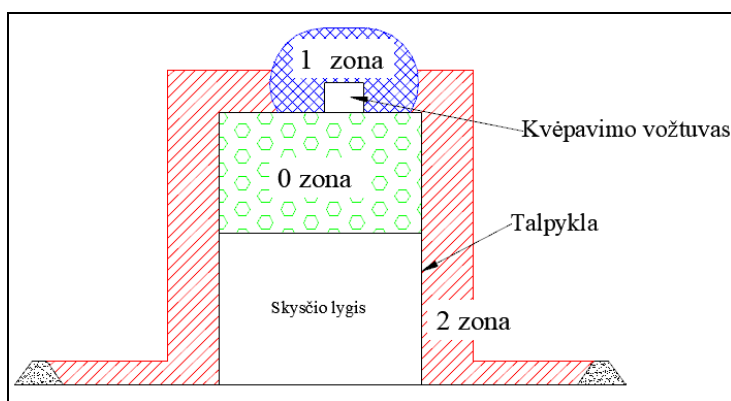
Potencialiai sprogių aplinkų klasifikavimas į zonas

10. Potencialiai sprogios dujų ir garų aplinkos skirstomos į **0, 1 ir 2** zonas (potencialiai sprogių dujų ir garų aplinkų klasifikavimo pavyzdys parodytas 5 pav.):

10.1. **0** zona yra vieta, kurioje nuolatos, ilgai arba dažnai yra sprogi aplinka, kurią sudaro oro ir lengvai užsiliepsnojančių dujų, garų arba rūko pavidalo medžiagų mišinys. Šios zonos pavyzdžiu galėtų būti vietos, esančios talpų, kolonų, kanalizacijos šulinių viduje ir t.t.;

10.2. **1** zona yra vieta, kurioje kartais esant normaliai darbo eigai gali susidaryti sprogi aplinka, kurią sudaro oro ir lengvai užsiliepsnojančių dujų, garų arba rūko pavidalo medžiagų mišinys. Pirmos zona susidaro mėginių ėmimo vietose, vietos šalia įrenginių drenavimo įrangos, alsuoklių, siurblių, vožtuvų riebokščių ir kt.;

10.3. **2** zona yra vieta, kurioje esant normaliai darbo eigai negali susidaryti sprogi aplinka, kurią sudaro oro ir lengvai užsiliepsnojančių dujų, garų arba rūko pavidalo medžiagų mišinys, tačiau jei tokia aplinka susidaro ji būna labai trumpai (vietos, esančios aplink 0 arba 1 zonas).

5 pav. Zonų išsidėstymo pavyzdys apie talpą su lengvai užsiliepsnojančio skystiu.

11. Potencialiai sprogios dulkių, plaušų aplinkos grupės yra:

11.1. **20** zona yra vieta, kurioje nuolatos, ilgai arba dažnai yra sprogi aplinka, kurią sudaro ore tvirančios lengvai užsiliepsnojančios dulkės ar plaušai;

11.2. **21** zona yra vieta, kurioje esant normaliai darbo eigai gali susidaryti sprogi aplinka, kurią sudaro ore esantis lengvai užsiliepsnojančių dulkių ar plaušų debesis;

11.3. **22** zona yra vieta, kurioje esant normaliai darbo eigai negali susidaryti sprogi aplinka, kurią sudaro ore esantis lengvai užsiliepsnojančių dulkių ar plaušų debesis, tačiau jei tokia aplinka susidaro, ji būna labai trumpai.

Potencialiai sprogios aplinkos klasifikavimas pagal medžiagas

12. Yra trys potencialiai sprogių dujų ir garų aplinkų grupių tipai: IIA, IIB ir IIC. Šias aplinkas sukuriančių medžiagų pavyzdžiai pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė

Potencialiai sprogios dujų ir garų aplinkos grupė	Aplinką formuojančios medžiagos
IIA	Nafta, benzinai, žibalai, propanas ir t.t.
IIB	Vandenilio sulfidas, etanolis ir t.t.
IIC	Vandenilis, acetilenas

13. Pavojingiausia sprogimo atžvilgiu dujų ir garų aplinkos grupė yra IIC, o mažiausiai pavojinga IIA.

14. Yra trys potencialiai sprogų dulkių, plaušų aplinkos grupių tipai: IIIA, IIIB, IIIC (2 lentelė). Šių aplinkų grupė nustatoma pagal lengvai užsiliepsnojančios medžiagos kietųjų dalelių dydį bei jų laidumą elektrai.

2 lentelė

Potencialiai sprogios dulkių, plaušų aplinkos grupė	Aplinka
IIIA	Lengvai užsiliepsnojančios plaušai
IIIB	Nelaidžios dulkės
IIIC	Laidžios dulkės

15. Pavojingiausia sprogimo atžvilgiu dulkių ir plaušų aplinkos grupė yra IIIC, o mažiausiai pavojinga IIIA.

Potencialiai sprogios aplinkos skirstymas pagal užsidegimo temperatūrą

16. Lengvai užsiliepsnojančių medžiagų temperatūros klasė nustatoma atsižvelgiant pagal jų savaiminio užsidegimo temperatūrą. Dujų ir garų klasifikavimas pagal savaiminio užsidegimo temperatūrą parodytas 3 lentelėje.

3 lentelė

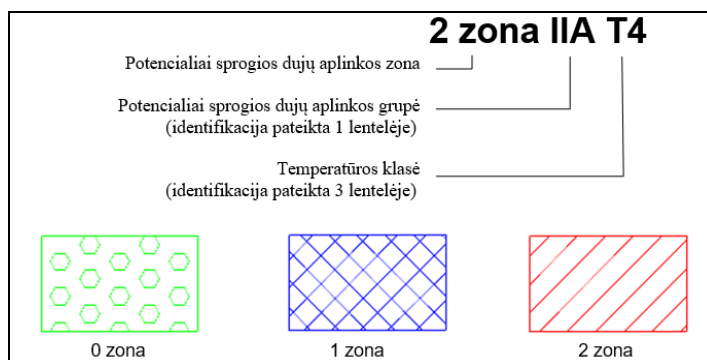
Dujų ir garų temperatūros klasė	Dujų, garų savaiminio užsidegimo temperatūra, °C
T1	Daugiau kaip 450
T2	Nuo 300 iki 450
T3	Nuo 200 iki 300
T4	Nuo 135 iki 200
T5	Nuo 100 iki 135
T6	Nuo 85 iki 100

17. Dulkių temperatūros klasė žymima nurodant jų savaiminio užsidegimo temperatūrą, pvz., T – 135 °C.

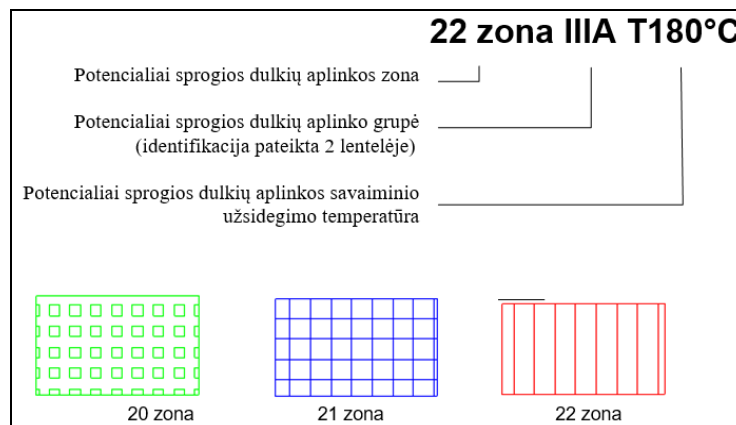
VI SKYRIUS POTENCIALIAI SPROGIŲ APLINKŲ ŽENKLINIMAS

Potencialiai sprogų dujų ir garų aplinkų (ATEX) ženklavimas planuose

18. Potencialiai sprogios dujų ir garų bei dulkių ar plaušų aplinkos planuose ženklavamos pagal standartuose priimtus reikalavimus. Ženklavimo pavyzdžiai pateikti 6 ir 7 paveikslėliuose.

6 pav. Potencialiai sprogų dujų ar garų ženklavimas planuose.

7 pav. Potencialiai sprogios dulkių ar plaušų aplinkų ženklavimas planuose.

Potencialiai sprogios aplinkų ženklavimas darbo vietose

19. Įėjimai į vietas, kuriose yra potencialiai sprogios aplinka, turi būti pažymėti įspėjamuoju ženklu, taip kaip parodyta 8 paveikslėlyje.

8 pav. Įspėjamasis ženklas apie potencialiai sprogios aplinką.

20. Kartu su įspėjamuoju ženklu gali būti naudojami ir kiti įspėjamieji, nurodomieji ar draudžiamieji ženklai.

VII SKYRIUS PREVENCINĖS APSAUGOS NUO SPROGIMO PRIEMONĖS

Lengvai užsiliepsnojančių medžiagų pakaitalų naudojimas

21. Vengti dulkių susidarymo, kai neįmanoma jų išvengti, drėkinti jas, kur galima naudoti pastos pavidalo produktus.

Koncentracijos ribojimas

22. Sprogios aplinkos koncentracija gali būti keičiama atskiedžiant / išstumiant sprogu mišinį inertinėmis dujomis arba vandens garais. Inertinės dujos efektyviai veikia uždaroje erdmėje, technologinių aparatų viduje.

23. Patalpas apsaugoti nuo sprogios aplinkos susidarymo galima sukuriant perteklinį slėgį patalpos viduje, imant orą iš nesprogios aplinkos. Apsisaugojimui nuo dulkių sprogo, nusėdusios dulkės turi būti nuolat šalinamos.

24. Visos bet kuriais atvejais nutekėjusios ir (ar) išsiskyrusios lengvai užsiliepsnojančios medžiagos, dėl kurių gali kilti sprogo pavojus, turi būti tinkamai nukreiptos į saugią vietą ar pašalintos arba, jei to neįmanoma padaryti, kitu tinkamu būdu saugiai surinktos arba nuklenksmintos.

25. Dulkių sprogimo prevencijai, vietose, kur yra potencialiai sprogi dulkių aplinka, turi būti sudaryti dulkių valymo grafikai ir jie vykdomi.

26. Siekiant išvengti dulkių koncentracijos padidėjimo aplinkoje, degių nemetalinių dulkių valymui naudoti drėgną valymą arba dulkių sūnašų išsiurbimą.

Preveninės apsaugos nuo sprogimo priemonės

27. Bendrovėje apsaugai nuo sprogimo turi būti naudojamos techninės ir organizacinės apsaugos priemonės.

28. Techninių apsaugos priemonių pavyzdžiai galėtų būti: asmeniniai ir stacionarūs dujų analizatoriai, elektros ir mechaninės įrangos įžeminimai, žaibolaidžiai, antistatiniai rūbai, nuo sprogimo apsaugota, specialaus išpildymo įranga, vaizdo stebėjimo kameros ir t.t.

29. Organizacines prevencines apsaugos priemones sudaro: sprogosaugos mokymai, instruktažai, techninė įrangimų priežiūra, darbų leidimų sistema ir pan.

VIII SKYRIUS POTENCIALIAI SPROGIŲ APLINKŲ NUSTATYMO PLANAI

30. Kiekviename objekte, kur yra potencialiai sprogių aplinkų, turi būti sudaryti potencialiai sprogių aplinkų planai.

31. Technologinį įrenginį aptarnaujantys operatoriai turi būti supažindinti su PSA planais ir žinoti kur jie saugomi. Bendrovėje PSA nustatymo planai saugomi „K“ diske, aplankale „Ex_zonos“.

32. Atliekant pakeitimus įrenginyje, keičiant technologinius parametrus ar procese dalyvaujančias terpes kitomis, potencialiai sprogios aplinkos turi būti peržiūrimos ir, jeigu reikalinga, pakoreguoti sprogių aplinkų planus.

IX SKYRIUS SAUGOS REIKALAVIMAI POTENCIALIAI SPROGIOSE APLINKOSE

33. Gamybinėse patalpose ir teritorijose draudžiama laikyti, naudoti asmeninius daiktus ir reikmenis, kurie galėtų tapti uždegimo ar nuotėkių šaltiniais, galinčiais sukelti gaisrą ar sprogimą.

34. Gamybinėse patalpose ir teritorijose draudžiama saugoti ar laikyti tuščią arba pripildytą lengvai užsiliepsnojančių medžiagų tarą, skudurus ar kitas medžiagas, įmirkusias naftos produktais, išskyrus tam tikslui įrengtas ir įspėjamaisiais ženklais pažymėtas vietas. Tokios medžiagos turi būti sudedamos į specialius kontenerius arba talpyklas su atitinkamais užrašais ir tvarkomos pagal atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

35. Prie įėjimo į patalpas, statinius, kuriuose laikomos lengvai užsiliepsnojančios medžiagos, matomoje vietoje turi būti pakabintas laikomų medžiagų sąrašas, nurodytas tokių medžiagų kiekis ir evakavimosi planas.

36. Prieš pradėdant naudoti lengvai užsiliepsnojančias medžiagas, darbuotojai turi būti supažindinami su kiekvienos naudojamos medžiagos saugos duomenų lapais.

37. Medžiagas, neturinčias sertifikatų, kilmės dokumentų, su nežinomomis ir neištirtomis sprogumo bei degumo savybėmis, draudžiama naudoti gamybiniuose procesuose ir saugoti sandėliuose su kitomis medžiagomis.

38. Turi būti stebimi dujų signalizacijos prietaisų rodmenys. Eksploatavimo metu reikia periodiškai tikrinti šių prietaisų veikimo kokybę. Kilus įtarimams, kad prietaisas sugedo, nedelsiant pranešti atitinkamoms remonto tarnyboms.

39. Turi būti stebimi technologinio proceso kontrolės matavimo prietaisų rodmenys, nes įrenginys gali išsisandarinti, neleistinai įkaisti, užsiliepsnoti ar net sprogti.

40. Draudžiama dirbti esant netvarkingai automatikos įrangai, išjungtiems matavimo ir apsaugos prietaisams, išskyrus atvejus, kurie yra aprašyti Priešavarinės apsaugos sistemų eksploatavimo instrukcijoje, t.y. kada šie prietaisai yra išjungiami remontui ar esant technologiniam būtinumui padalinio (pamainos) vadovo raštišku nurodymu, numatant papildomas priemones saugiam įrenginių eksploatavimui užtikrinti.

41. Pastatų, kitų statinių, kurie yra potencialiai sprogiose aplinkose, langai, durys turi būti sandariai uždarytos (jeigu kitaip nenurodyta techninėje dokumentacijos), o jų būklė periodiškai tikrinama. Durys su savaiminio užsidarymo mechanizmu turi būti techniškai tvarkingos.

42. Iš potencialiai sprogų aplinkų ir 30 m spinduliu aplink jas reikia laiku šalinti krūmus, medžius, nušienautą žolę, naftos produktais įmirkusį gruntą, tepaluotus rūbus ir kitus daiktus, galinčius tapti lengvai užsiliepsnojančių medžiagų nuotėkių ar uždegimo šaltiniais.

43. Vamzdynai, technologiniai įrenginiai, tara, kuriose yra lengvai užsiliepsnojančių medžiagų turi būti sandarūs. Karšti vamzdynų, įrenginių paviršiai turi būti padengti šilumine izoliacija.

44. Pagal taikomus techninius reikalavimus apdoroti, įmirkyti mediniai ar kiti degūs ir nedegūs paviršiai, konstrukcijos, audiniai, pasibaigus tokio apdorojimo galiojimo laikui ar kitaip praradus atsparumą degimui, turi būti pakeisti arba atitinkamai apdoroti pakartotiniai. Atsparumo ugniai būklė turi būti periodiškai tikrinama.

45. Periodiškai reikia atlikti pastatų, kitų statinių sienų atitvarų apžiūrą. Pastebėjus sienų susikirtimą (sujungimo vietose), perdangose, įvairių inžinerinių technologinių komunikacijų atitvarų konstrukcijose susidariusias angas, plyšius, reikia organizuoti jų užtaisymą.

46. Darbo pamainos metu atsakingi darbuotojai privalo periodiškai tikrinti patalpas, statinius, įrenginius, taip pat įžeminimo, apsaugos nuo žaibo, dujų signalizavimo, kontrolės matavimo priemones. Apžiūros rezultatai turi būti fiksuoti atitinkamuose žurnaluose.

47. Pateikimas į potencialiai sprogų aplinką bei darbų atlikimas ten galimas tik apsirengus darbo rūbais ir avalyne, turinčiais sertifikatus, kuriuose nurodyta, kad jie nekaupia statinio elektros krūvio, neturi kitokių detalių ar komponentų, galinčių sukelti kibirkščiavimą.

X SKYRIUS

DARBO PRIEMONIŲ NAUDOJIMAS POTENCIALIAI SPROGIOSE APLINKOSE

48. Technologinius įrenginius aptarnaujančiam personalui (technologinių įrenginių operatoriai, prietaisininkai, elektrotechninis personalas), atlikti darbams potencialiai sprogioje aplinkoje, leidžiama naudoti mechanines darbo priemones (atsuktuvai, veržliarakčiai, plaktukai ir kita mechaninė įranga), su savimi turint patikrintą ir veikiančią nešiojamą dujų analizatorių sprogų dujų koncentracijos kontrolei darbo aplinkos ore. Analizatorius darbų metu turi būti nuolat įjungtas, jo veikimas/ir rodomi duomenys turi būti stebimi.

49. Draudžiama naudoti įrangą (elektros įrankius ir prietaisus, mobiliuosius telefonus, fotoaparatus ir kt.), kuri neatitinka reikiamą apsaugos nuo sprogimo lygį. Šiose vietose leidžiama naudoti tik sprogimui saugią įrangą.

50. Bendrovėje remonto, išsandarinimo, darbų uždaroje patalpose ir ugnies darbų metu naudojamas darbo priemonės leidžiama naudoti vadovaujantis Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijose: Pavojingų darbų elektroninių leidimų išdavimas BDS-6E, Pavojingų darbų elektroninių nurodymų išdavimas BDS-14E, Šalto remonto darbai BDS-5, Įrenginių išsandarinimo darbai BDS-6/1, Darbai uždaroje talpose BDS-6/2 ir Ugnies darbai BDS-7, nustatyta tvarka.

XI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

51. Bendrovėje taikomos kitos, nei numatytos šioje instrukcijoje, organizacinės ir techninės prevencinės apsaugos priemonės bei jų taikymo tvarka apibrėžiamos Bendrovėje patvirtintose darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijose, technologiniuose reglamentuose, sprogimo rizikos vertinimo ir potencialiai sprogų aplinkų nustatymo taisyklėse.

52. Už instrukcijoje nurodytų reikalavimų vykdymą ir kontrolę atsakingas padalinio/įrenginio, kuriame yra potencialiai sprogios aplinkos, vadovas.

53. Už šios instrukcijos periodinės peržiūros ir atnaujinimo organizavimą, jei tai reikalinga, atsakingas Bendrovės kokybės, aplinkosaugos ir saugos darbe direktorius.

Parengė
Vyresnioji procesų saugos specialistė
Jūratė Eikienė